

A ט"ד

Intro

Today we will Be"H learn דף פ"ו of קמא. Some of the topics we will learn about include:

הקוטע יד של עבד עברי
Whether the compensation for loss of income is paid to a Jewish slave or to his master;

בשת
The Gemara brings several opinions how to evaluate humiliation, including:
הכל לפי המבייש והמתבייש
According to the relative status of the assailant and his victim;
כבני חורין שירדו מנכסיהן
We assess everyone equally, as if they were wealthy people who fell on hard times.

The Gemara discusses one's liability for humiliating:
עבדים, a slave;
הערום, someone unclothed;
הסומא, a blind person;
הישן, one who is asleep;
קטן, a child; and
שוטה, an insane person.

A

הקוטע יד
של עבד עברי

בשת

The Gemara discusses
one's liability for humiliating

הערום
Someone unclothed

עבדים
A slave

הישן
One who is asleep

הסומא
A blind person

שוטה
Insane person

קטן
A child

B

The Gemara also discusses several other Halachos regarding בשת, including:
נתכוין לבייש את זה ובייש את זה
If he humiliated someone other than his intended victim;
ישן וסומא שבייש
A blind or sleeping person's liability for humiliating someone else; and

B

נתכוין לבייש את זה
ובייש את זה

ישן וסומא
שבייש

C ביישו ישן ומת
Someone who humiliates a person who is asleep, and then dies before awakening, never becoming aware that he was humiliated;
This depends on whether the liability for בשת is compensation for
זילות, embarrassment;
כיסופא, degradation; OR
בשת משפחה, the family's embarrassment.

סומא
The Gemara discusses a blind person's obligation in various mitzvos.

C

ביישו ישן
ומת

סומא

1 So let's review:

The Gemara earlier discussed the **שבת גדולה**, which refers to **נזק**, compensation for the actual injury, and **שבת קטנה**, compensation for his loss of income.

The Gemara now discusses a case where these payments are paid to two separate parties:

הקוטע יד של עבד עברי של חבירו
One who severs the hand of someone else's Jewish slave;
פיחת אצל עצמו ואצל רבו לא פיחת
If only the slave was affected, but his ability to work for his master was not affected; for example,
דפסקיה לריש אונייה או לריש נחיריה
If he cut off the tip of his nose or ear,
הכל לעצמו
The entire payment is given to the slave.

However,
פיחת אצל רבו
If he injured him in a way that his ability to work WAS affected,
אביי אמר
נותן לו שבת גדולה לעבד
ושבת קטנה לרב
He pays the value of the hand to the slave and the loss of income to his master, while
רבא אמר
הכל ינתן לעבד
וילקח בהן קרקע
והרב אוכל פירות
The loss of income is also paid to the slave, and he invests the money and the master receives the earnings.

=====

1

שבת קטנה

Compensation for his loss of income

שבת גדולה

Compensation for the actual injury

The Gemara discusses a case where these payments are paid to two separate parties

הקוטע יד של עבד עברי של חבירו

One who severs the hand of someone else's Jewish slave

פיחת אצל עצמו ואצל רבו לא פיחת

If only the slave was affected
דפסקיה לריש אונייה או לריש נחיריה
If he cut off the tip of his nose or ear

הכל לעצמו

פיחת אצל רבו

If he injured him in a way that his ability to work WAS affected

רבא אמר:

הכל ינתן לעבד

וילקח בהן קרקע והרב אוכל פירות

אביי אמר:

נותן לו שבת גדולה לעבד

ושבת קטנה לרב

2 The Gemara now proceeds to discuss three methods of assessing בשת:

1.
 כאלו רבי מאיר says
 כולן רואין אותן
 כאילו הם בני חורין שירדו מנכסיהם
 שהן בני אברהם יצחק ויעקב
 As Rashi explains;
 We do not assess the victim's humiliation according to his individual financial status. Rather, we assess everyone equally; as if they were wealthy people who fell on hard times, because we are all children of the אבות.

4

3 methods of assessing
בשת

1
 רבי מאיר says:
כולן רואין אותן
כאילו הם בני חורין שירדו מנכסיהם
שהן בני אברהם יצחק ויעקב
We do not assess the victim's humiliation according to his individual financial status
Rather, we assess everyone equally
as if they were wealthy people
who fell on hard times
Because we are all children of the אבות

3

2.
 הגדול לפי גודלו
 והקטן לפי קטנו
 We do go by the individual victim. A more distinguished person suffers greater humiliation, and therefore receives a larger payment.

3.
 רואין אותן כאילו הם בני חורין שירדו מנכסיהם
 עשירים
 Wealthy people are assessed as if they fell on hard times;
 and
 עניים כפחותין שבהן
 The poor are assessed as if they were abject paupers, and only receive a minimal amount.

3

2
 רבי ירמיה holds:
הגדול לפי גודלו
והקטן לפי קטנו
We go by the individual victim
A more distinguished person suffers greater humiliation, and therefore receives a larger payment

3
 רבי אלעזר maintains:
עשירים
רואין אותן
כאילו הם בני חורין
שירדו מנכסיהם
As if they fell on hard times

עניים
כפחותין
שבהן
As if they were abject paupers

4 Now, our Mishnah says
בושת
הכל לפי המבייש והמתבייש
Humiliation is evaluated according to the relative status of the assailant and his victim.

Therefore, it is not in agreement with רבי מאיר, who says
כולהו בהדי הדדי נינהו
All are evaluated equally.

Additionally, the Mishnah does not agree with רבי יהודה, because he says
סומא אין לו בושת
A blind person is not liable for בשת, while our Mishnah later states
המבייש את הסומא חייב
One is liable for humiliating a blind person, but he is also not liable for humiliating others.

Therefore,
מתניתין רבי שמעון היא
The Mishnah clearly reflects the opinion of רבי שמעון.

4

מאייר

המבייש את הסומא חייב

Does not agree with רבי יפודה

סומא אין לו בושת

A blind person is not liable for בשת

מתניתין רבי שמעון היא

מיהודה

הכל לפי המבייש והמתבייש

Does not agree with רבי מאיר

כולהו בהדי הדדי נינהו

All are evaluated equally

5 The Gemara now ascertains the authorship of a related ברייתא:
נתכוון לבייש את הקטן ובייש את הגדול
If someone intended to humiliate a קטן, which the Gemara understands to mean גדול, a pauper, and instead humiliates a גדול, meaning, גדול, a wealthy person, נותן לגדול דמי בושתו של קטן
He only pays the lesser amount of בושת which he would pay a קטן.

Similarly,
לבייש את העבד ובייש את בן חורין
If he intended to humiliate a slave, and instead humiliated an ordinary person,
נותן לבן חורין דמי בושתו של עבד
He only pays the amount of בושת he would have paid a slave.

The Gemara explains
לא רבי שמעון
This ברייתא is not in agreement with רבי שמעון, because he holds
נתכוין לבייש את זה ובייש את זה פטור
One is exempt if he humiliated someone unintentionally, because the Pasuk says
ושלחה ידה והחזיקה במבושיו
Referring to a case
עד שיתכוין לו
The humiliation was intentional.

5

ברייתא

לבייש את העבד ובייש את בן חורין

He intended to humiliate a slave and instead humiliated an ordinary person

נותן לבן חורין דמי בושתו של עבד

נתכוון לבייש את הקטן ובייש את הגדול

He intended to humiliate a קטן - pauper, and instead humiliates a גדול - wealthy person

נותן לגדול דמי בושתו של קטן

The Gemara explains

לא רבי שמעון because he holds

נתכוין לבייש את זה ובייש את זה פטור

ושלחה ידה והחזיקה במבושיו עד שיתכוין לו

6 Zugt di Mishnah
המבייש את הערום
המבייש את הסומא
והמבייש את הישן
If someone humiliates someone who is unclothed, blind,
or asleep,
חייב
He is liable for בשת.

However,
וישן שבייש פטור
If one is asleep and causes another humiliation, he is
exempt.

The Mishnah concludes
נפל מן הגג והזיק ובייש
חייב על הנזק
ופטור על הבושת
If a person fell off a roof and accidentally damaged
someone, and caused him humiliation, he is liable for the
damages but exempt for the humiliation;
שנאמר
As the Pasuk says
ושלחה ידה והחזיקה במבושיו
Describing a woman who deliberately humiliated
someone; therefore,
אינו חייב על הבושת
עד שיהא מתכוין
One is only liable for humiliating deliberately.

6 *אליכ*

המבייש את הערום
המבייש את הסומא
והמבייש את הישן
*If someone humiliates someone
who is unclothed, blind, or asleep*

חייב
He is liable for בשת

וישן שבייש - פטור
*If one is asleep and causes another humiliation,
he is exempt*

נפל מן הגג והזיק ובייש

פטור **חייב**
על הבושת **על הנזק**

לנאמר:
ושלחה ידה והחזיקה במבושיו
*Describing a woman who
deliberately humiliated someone
therefore,*
**אינו חייב על הבושת
עד שיהא מתכוין**

7 The Gemara explains
המבייש את הערום חייב
As
אתא זיקא כרכינהו למאניה
ואתא הוא דלינהו טפי וביישיה
One is liable if the wind lifted the victim's garment, and
this person then lifted it further.

However,
ערום לאו בר בושת הוא
One is exempt if the victim deliberately remained
unclothed in public, because, as Rashi explains
כיון דאינו מקפיד
מי הוי בר בושת
He obviously does not care about his humiliation.

7

המבייש את הערום - חייב

However,
**ערום
לאו בר בושת
הוא**
One is exempt
if the victim deliberately
remained unclothed
in public
כיון דאינו מקפיד
מי הוי בר בושת

**אתא זיקא
כרכינהו למאניה
ואתא הוא דלינהו טפי
וביישיה**
One is liable
the wind lifted
the victim's garment,
and this person
then lifted it further

8 The Gemara inquires
ביישו ישן
ומת
מהו
Is one liable for humiliating a person who is sleeping, if he
subsequently dies before awakening, never realizing that
he had been humiliated?

The Gemara offers two explanations for the query:

1.
משום כיסופא הוא
והא מית ליה
ולית ליה כיסופא
He is פטור, because the liability for בשת is for embarrass-
ing his victim, and in this case, since he was never aware
of the incident, he did not suffer embarrassment? OR
משום זילותא הוא
והא אוזליה
He is חייב, because the liability is for degrading him, and
he was belittled in people's eyes?

2.
משום כיסופא דידיה הוא
והא מית ליה
He is פטור, because the liability for בשת is for embarrass-
ing his victim, which did not happen in this case? OR
משום בושת משפחה
He is חייב, because the liability is also for causing embar-
rassment to his family, which did happen in this case?

8

The Gemara inquires...

**ביישו ישן ומת
מהו?**
Is one liable for humiliating a person who is sleeping,
if he subsequently dies before awakening,
never realizing that he had been humiliated?

The Gemara offers two explanations for the query:

**משום
זילותא הוא
והא אוזליה**
The liability is for
DEGRADING
the victim

**משום כיסופא הוא
והא מית ליה
ולית ליה כיסופא**
The liability for is for
EMBARRASSING
the victim

**משום
בושת
משפחה**
The liability is also for
embarrassing
HIS FAMILY

**משום כיסופא
דידיה הוא
והא מית ליה**
The liability is for
embarrassing
THE VICTIM

9 The Gemara brings proof from a **בריייתא**:
 רבי מאיר אומר
 חרש וקטן יש להן בושת
 שוטה אין לו בושת
 One is liable for humiliating a deaf-mute or a minor, but is exempt for humiliating an insane person. Now, שוטה
 אין לך בושת גדולה מזו
 There is no greater humiliation than being insane; therefore, he is certainly exempt.
 However,
 קטן בר כיסופא הוא
 A minor does not grasp the import of his humiliation?
 Clearly, one is NOT liable for כיסופא, but for זילותא or בשת משפחה?

However, the Gemara rejects this proof
 דמיכלמו ליה ומיכלם
 A mature child does get upset embarrassed by others.
 =====

9

בריייתא:

רבי מאיר אומר

שוטה
אין לו בושת

שוטה
אין לך בושת גדולה מזו

Therefore,
he is certainly exempt

חרש וקטן
יש להן בושת

קטן
בר כיסופא הוא??

Clearly,
one is NOT liable
for כיסופא,
but for זילותא
or בשת משפחה

The Gemara rejects this proof
דמיכלמו ליה ומיכלם
 A mature child
 does get embarrassed by others

10 The Gemara continues explaining the Mishnah which said
 המבייש את הסומא חייב
 One is liable for humiliating a blind person. Rashi adds
 לא קתני
 סומא שבייש פטור
 The Mishnah does not state that a blind person is exempt for humiliating others, indicating
 סומא שבייש חייב
 He is also liable for humiliating others.

However,
 רבי יהודה אומר
 סומא אין לו בושת
 סומא רבי יהודה disagrees, and maintains that he is exempt for humiliating others.

10

רבי ירמיה:

סומא
אין לו בושת

He is exempt
for humiliating
others

מלך:

המבייש
את הסומא
חייב

לא קתני
סומא שבייש פטור
indicating
סומא שבייש
חייב

11 The Gemara brings a list of other areas where רבי יהודה is exempted a blind person:

1.
וכן היה רבי יהודה פוטר
מחייבי גליות ומחייבי מלקיות ומחייבי מיתות
He is also exempt from exile, lashes, and the death penalty, and the Gemara cites Pesukim to derive each of these Halachos.

2.
וכן היה רבי יהודה פוטר
מכל דינים שבתורה
He is also exempt from all monetary laws, because the Pasuk says
שפטו העדה בין המכה ובין גואל הדם על המשפטים האלה
כל שישנו במכה ובגואל הדם ישנו במשפטים
One is only bound by משפטים if he is bound by the laws of capital punishment.

3.
וכן היה רבי יהודה פוטר
מכל מצות האמורות בתורה
He is also exempt from all Mitzvos, because the Pasuk says
ואלה המצות החקים והמשפטים
כל שישנו במשפטים ישנו במצות וחקים
One is only obligated in מצות if he is bound by the monetary laws.

12 Therefore, רב יוסף, who was blind, said
מאן דאמר לי
אין הלכה כרבי יהודה
עבדינא יומא טבא לרבנן
I will celebrate if the we do NOT rule like יהודה ר', and I AM obligated in מצות, because
דכי מפקדינא אית לי אגרא טפי
I will thereby receive greater reward, as רבי חנינא said
גדול המצווה ועושה
ממי שאינו מצווה ועושה
One who fulfills the מצות in which he is commanded receives greater reward than one who fulfills Mitzvos voluntarily.

11
וכן היה רבי יהודה פוטר
מחייבי גליות
ומחייבי מלקיות
ומחייבי מיתות
The Gemara cites Pesukim to derive each of these Halachos

וכן היה רבי יהודה פוטר
מכל דינים שבתורה
ושפטו העדה בין המכה ובין גואל הדם
על המשפטים האלה
כל שישנו במכה ובגואל הדם ישנו במשפטים

וכן היה רבי יהודה פוטר
מכל מצות האמורות בתורה
ואלה המצות החקים והמשפטים
כל שישנו במשפטים ישנו במצות וחקים

12
רב יוסף, who was blind, said
מאן דאמר לי
אין הלכה כרבי יהודה
עבדינא יומא טבא לרבנן
I will celebrate if the we do NOT rule like יהודה ר' and I AM obligated in מצות because
דכי מפקדינא אית לי אגרא טפי

רב יוסף said
גדול המצווה ועושה
ממי שאינו מצווה ועושה